

Українські Вісті

UKRAINIAN NEWS

ВИХОДИТЬ ЩО ЧЕТВЕРГА

Ціна 1 RM.

Число 29-30 (39-40).

15 серпня 1946 р.

РІК II.

Останні новини

* ЛОНДОН. Советський Союз надіслав Туреччині ноту з проханням переглянути конвенцію Монтре щодо плавання через Дарданелли. Про це повідомлено також США й Англією.

* ЛОНДОН. У Фінляндії знайдено великі склади зброї. Колишні офіцери фінляндської армії поприховували тисячі рушниць, кулеметів, та багато протитанкової зброї для майбутньої війни.

* ВАРШАВА. Генеральний секретар Організації світових профспілок Лео Селен прибув до Варшави, щоб обізнатися з життєвими умовами польських робітників у промислових центрах.

* СТОКГОЛЬМ. Норвезький уряд має намір опублікувати Білу книгу про події в Норвегії під час німецької окупації.

* БУКАРЕШТ. На своєму спеціальному засіданні румунський Кабінет ухвалив вимагати відшкодувань від Німеччини та Угорщини.

* ОКСФОРД. На міжнародному Конгресі християн і жидів, що відбувається тепер в Оксфорді, ухвалено провадити рішучу боротьбу з проявами антисемітизму в східно-європейських країнах.

* НЮРНБЕРГ. Оборонець Рудольфа Гесса, доктор Зайдль, вимагає знову дослідити психічний стан його підзахисного.

МОГУТНЯ ЗБРОЯ

Мова — основна ознака нації, тим більше — нації бездержавної.

Особливо у нас, українців, мова — могутня зброя. Різні наші противники в той чи інший спосіб намагалися знівелювати нас і розчинити в собі шляхом знищення нашої мови. Що більший був натиск, — більший був опір. Та хіба можна було вибити сокиряно-валуєвською метою в минулому і сучасному із наших рук цю могутню зброю — нашу мову, що з її оригінальності, багатства та милозвучності захоплювалися чужоземні мандрівники, що її вогняним смолоскипом Хмельницький розпалив всенародне повстання, що нею геніальний Шевченко висловив найтаємніші нюанси душі українського народу, а український володар доби визвольних змагань, Петлюра, створив наше національне є на віки вічні.

Почуваючи у цій боротьбі з українським народом безумовну поразку, вороги шаліли зо-зла, але свого задуму не кидали. Вони перейшли від сокиряно-валуєвської методи до вишуканішої — до методи підступу і лукавства і запонадливо взялися вибивати нашу могутню зброю всередині нації нашими ж руками. Вони через свою агентуру — людей з маленької літери — здегенерованих малоросів, кинули в українські маси полатану теорійку про нижчість, штучність, брутальність нашої мови, якою, мовляв, можуть послуговуватися лише темні „музики“ і „вороги народу“ — так звані щирі українці. Полова і цвіль української нації — ці покидьки авантюристичних пройдох з „Северної Пальміри“ та „сонячної столиці“, щоб не спливати з каламутної води міщансько-московської „інтелігенції“, добру пару століть сиділи іржкою на нашій зброї — нашій мові, їли її, їдять її тепер і ніяк щиро гартованої не можуть з'їсти. Не можуть! Бо наша плодюча земля родила і тепер на батьківщині родить Скрипників, Хвильових, Підмогильних, Синявських, Смеречинських, Сімовичів, родить тисячі подібних велетнів, які добре чистили і чистять нашу могутню зброю від іржі. Це з усією рішучістю відбувалося і відбувається „на нашій не своїй землі“, де в тяжкій задусі невблаганно „розв'язується“ національна політика на користь „братньої“ нації.

Тепер частинно ми вийшли з тяжкої задуси на чисте повітря. Перебуваємо під захистом демократичного світу, що за його праведними законами всі нації є рівноправні і однаково можуть плекати свої традиції, культуру і мову. Це ми ба-

чимо не на словах, а на ділі. Західний демократичний світ, керований справедливою, розокремив всі національні спільноти в окремі табори, щоб вони вільно розбудовували своє національне життя і плекали свою культуру. У польських таборах живуть поляки, в російських — росіяни, в литовських — литовці, в естонських — естонці, в лотиських — лотиські і в українських — українці. Кожна національна спільнота, як ми вже ствердили, розбудовує своє національне життя, плекає свою культуру і мову. Зайдіть до одного із цих таборів і ви в цьому переконаєтеся. Та й цілком закономірно, бож наші опікуни не раз у своїх публичних виступах це пропонували, ба, навіть цього домагалися. Ми, українці, як представники великої і культурної нації, ревнимо взялися за це праве діло. Ми організували в таборах зразкові українські школи, вечірні університети, фахові курси, театри та інші культурні огнища! По довгій перерві наше творче життя налилося українським змістом і почало буйно розквітати. Ми в першу чергу визначили національне обличчя своїх робіт чим? Мовою, бо інші національні прикмети впізнаються пізніше. Та що казати...

Пройшов деякий час... і деякі люди, що в біді вскопили до наших таборів і записалися (підкреслюємо — записалися) в українці і з відомих для них причин говорили по-українському і ніби то думали й поводити себе по-українському — з часом, коли вода встоялася, вони знову ж таки з відомих причин нишком почали по-чужому розмовляти в своїй хаті, та й дітей своїх, що вчаться в таборів української школі, вчити по-чужому. Пізніше чужа мова одверто залунала на майдані, в залі театру тощо.

Не знаємо, що думають ці „деякі“ люди: може, вони чекають на ласку якоїсь там Росії... Це є їхня особиста справа. Ми лише одне констатуємо: ці люди не є українці. Хоч би тому, що вони підкопують нашої спільноти на еміграції — опінію. Бож чужинці, в першу чергу, оцінюють приналежність людей до тієї чи іншої національної спільноти — по мові.

Ми, українці різнимось від наших „великобратніх“ сусідів тим, що любимо своє, а чуже шануємо. Ми нікого не переслідуюмо, а лише вказуємо на хворобу, що точить нас зсередини, лише і лише стоїмо в обороні своєї національної культури, особливо мови, а обороняти нам дане повне право. Звідси напро-

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПАРИЖІ ПЕРШУ СТАДІЮ ПЕРЕЙДЕНО

ПАРИЖ. 11-го серпня. Перші дні паризької мирової конференції характеризуються тривалими дебатами Комітету в справах процедури. Суперечки точились навколо питання: чи пропозиції щодо мирових договорів мають схвалювати простою більшістю, чи двома третинами голосів націй-учасників. 7-го серпня англійська делегація висунула компромісну пропозицію, щоб всі рекомендації в справі мирових договорів, схвалені простою більшістю або двома третинами голосів, передавати потім на розгляд Ради закордонних міністрів. 15-ма голосами проти 6-ти цю пропозицію прийнято.

8-го серпня французький міністер-президент Бідо запропонував ухвалити порядок денний, що його виробив попередній Комітет в справах процедури. Перед голосуванням Молотов попросив

слова. Советська делегація не погоджується, щоб рішення схвалювати більшістю одного голосу, бо, як сказав, він, під час війни всі рішення великодержав схвалювались одноголосно. Цього принципу дотримувалась Рада Безпеки, а також Конференція чотирьох міністрів. Таким чином, Молотов обстоював думку, що рішення мають схвалюватись лише одноголосно або щонайменше двома третинами голосів.

Австралійський міністер закордонних справ Еветт підкреслює, що середні і малі нації рішуче виступають за просту більшість; отже, проти принципу більшості двох третин. Англійський міністер морської флотії Александер обвинувачував Молотова, що він продовжує тактику відволікання.

9 серпня схвалено нарешті правила процедури, і таким чином перша підготовча

стадія нарад закінчилася — розпочалися дебати навколо питання порядку денного; під час дебат український делегат Мануїльський обвинувачував англійського делегата Александра, нібито він, Александер, намагається накинати конференції свою волю.

Американський міністер закордонних справ Бернс різко критикував советське твердження, що нації, які вимагають права висловлювати свою думку, нібито хотять спровокувати третю світову війну.

З приводу 7 пунктів договору досі не досягнено порозуміння. Найголовніший з них — питання судноплавства на Дунаї.

ДОГОВІР З УГОРЩИНОЮ

Згідно з проектом угорського мирового договору, кордони між Угорщиною, з одного боку, і Чехо-Словаччиною, Румунією та Советським Союзом — з другого боку, будуть установлені відповідно до кордонів на 1. I. 1938 р. однак, їх вважатимуть за тимчасові до того часу, доки угорський і чехо-словацький уряди не висловлять на мировій конференції своїх поглядів щодо цього питання.

Воєнна потуга Угорщини буде обмежена: армія — 65 тис. вояків, включно з прикордонними частинами, обслугову артілерії та екіпажами Дунайської флотії; повітряні сили — 5 тис. обслуги, 90 літаків.

Угорщина має сплатити протягом 8 років відшкодування: Сов. Союзові — 200 мільйонів доларів, Чехо-Словаччині — 100 мільйонів доларів.

ДОГОВІР З БОЛГАРІЄЮ

Кордони Болгарії будуть встановлені відповідно до її кордонів на 1. I. 1941 р.

Болгарська армія складатиметься з 55 тис. вояків; морська флотія — 3,500 обслуги, загальний тоннаж 7,25 тис. тонн; повітряні сили — 5,200 обслуги, 90 літаків.

ДОГОВІР З ФІНЛЯНДІЄЮ

Найголовніші територіальні умови: Советський Союз одержує область Петсамо. Советський Союз відмовляється від своїх прав (за мировим договором від 1940 р.) на півострів Ганго. Фінляндія здає в аренду Сов. Союзові терміном на 50 років порт Парккале, де Совети мають намір збудувати морський опорний пункт. Аренда плата — 5 мільйонів фінських марок річно.

Фінляндії дозволяється мати: армії — 34,400 вояків; морської флотії — 4,500 обслуги, загальний тоннаж — 10 тис. тонн; повітряні сили — 3 тис. обслуги, 60 тис. літаків.

Фінляндія має сплатити Сов. Союзові 300 мільйонів доларів відшкодувань протягом 8 років, починаючи з вересня 1944 р.

Проекти мирових договорів

У Лондоні, Вашингтоні та Москві опубліковано одночасно проекти мирових договорів. Договори підписуватимуть такі альянти і їх спільники.

1. Договір з Італією: СССР, Англія, США, Китай, Франція, Австралія, Бельгія, Білорусь, Бразилія, Канада, Чехо-Словаччина, Абіссинія, Греція, Індія, Голландія, Нова Зеландія, Польща, Україна, Південно-Африканський Союз і Югославія;

2. Договір з Румунією: СССР, Англія, США, Австралія, Білорусь, Канада, Чехо-Словаччина, Індія, Нова Зеландія, Україна, і Південно-Африканський Союз;

3. Договір з Угорщиною: СССР, Англія, США, Австралія, Білорусь, Канада, Чехо-Словаччина, Індія, Нова Зеландія, Україна, Південно-Африканський Союз і Югославія;

4. Договір з Болгарією: СССР, Англія, США, Австралія, Білорусь, Чехо-Словаччина, Греція, Індія, Нова Зеландія, Україна, Південно-Африканський Союз і Югославія;

5. Договір з Фінляндією: СССР, Англія, Австралія, Білорусь, Канада, Чехо-Словаччина, Індія, Нова Зеландія, Україна, і Південно-Африканський Союз.

шувся висновок: хто прагне до чужої культури і мови, а звідси — до чужої спільноти (маємо на увазі тих, що записалися в українці) будь то російської, польської чи іншої, то їм завжди відчинені ворота до таборів відповідної національної спільноти.

Так буде чесно!

Так буде людяно!

Лео Легіт

Короткі вісті

* ЛОНДОН. Представник англійського уряду висловився в Нижній Палаті з приводу політики Англії щодо майбутнього Австрії. За його словами, ця політика буде виявом енергійного спротиву усяким планам поділу Австрії на окупаційні зони.

* ЛОНДОН. 20 тис. японських вояків, відірваних від своєї батьківщини, провадять далі партизанську боротьбу на Філіппінських островах, архіпелазі Соломона та Новій Гвінеї, не знаючи досі про кінець війни. Правда, ця звістка доходила до них декілька разів, але вони вважають її за ворожу пропаганду.

* ВАШІНГТОН. Під час досліду з ракетою в Ново-Мехіканській пустелі встановлено світовий висотний рекорд. Ракета досягла висоти 166 км. Вона була обладнана різними інструментами для записів температури і космічних променів.

* ЛОНДОН. Англійським воякам знову дозволено брати шлюб з дівчатами всіх ворожих — нині окупованих — країн, за винятком Японії.

* ЛОНДОН. Усіх генералів англійської армії скликано на конференцію, яка має обговорити важливі військові питання.

* ФРАНКФУРТ НА ОДЕРІ. 15 тис. військовополонених повернулися з Советського Союзу до Німеччини. Чимало полонених уже залишили перехідний табір „Гронфельде“ коло Франкфурту на Одері і вирушили далі на свою батьківщину.

* АНКАРА. Новий турецький уряд на чолі з міністер-президентом Пеке-ром складається виключно з представників республіканської народної партії.

* БРЕМЕН. До бременського порту прибули американським транспортним пароплавом 850 німців із Шанхаю і 250 із Сінгапуру.

* МІЛІАНО. Одна італійська банда викрила знову труп Муссоліні і перепроварила його до Швейцарії на острів Бріссасе на озері Лугано. Міліарські поліції пошастило заарештувати одного з винуватців.

* ЛОНДОН. Англія відхилила советські претензії на німецьке в'дшкодування в розмірі 10 мільярдів доларів.

КОМІНТЕРНІВЦІ ПРИ ВЛАДІ

Кілька років тому большевики ліквідували Комінтерн. Про його чільних провідників люди призабули, перестали говорити. Що з ними сталося?

Цікаві відомості про це подає часопис „Вайтгол Ньюс“. М. Торез — пише цей часопис — є сьогодні віцепрем'єром Франції, Е. Толлітт віцепрем'єром Італії, Тіто і Кардейль кермувати Югославією, Анна Павкер після приїзду в Румунію зорганізувала розрухи в Букарешті, які полегшили Грозі перейти владу. На Угорщині колишні члени Комінтерну є сьогодні в коаліційній владі. Геро є міністром промислу, Рета міністром справедливості, а Габора шефом політичної поліції. В Чехо-Словаччині Готтвальд і Кокецькі мають більшу владу як прем. Фірлінгер. В Польщі панують три агенти Комінтерну: Берут, Гомулка і Амстердамські. Дімітров зорганізував в Болгарії вибори на советський зразок та є тепер фактичним диктатором Болгарії.

ПРОТИ КУ-КЛЮКС-КЛЯНУ

АТЛАНТА, Джорджія. Штат Джорджія вживає заходів, щоб через суд заборонити організацію Ку-Клукс-Клян. Організація закидається, що вона насильством, терором і ненавистю зміцнює й поширює расову й релігійну нетерпимість. Також обвинувачується Ку-Клукс-Клян у намаганні контролювати поліцію штату та урядові установи.

Становище в Румунії

Американський часопис „Крістіанс Сайнс Монітор“ 2-го липня п. р. містить передову статтю — „США й Англія обвинувачують Румунію за порушення пакту“. На жаль, за браком місця, ми не можемо подати цю статтю цілком, хоч вона й дуже цікава, бо висвітлює життя сучасної Румунії під егідою Советів.

Англія і США не одвора-зово надсилали румунському урядові ноти протесту, обвинувачуючи його, що він не додержує тих точок пакту, які, стосуються питання демократії в справжньому розумінні цього слова. Найголовніші твердження статті такі:

1. В Румунії нема свободи радіопересилання; уряд використовує радіо лише для пропаганди, скеровуючи її, головне, проти опозиції. Лідери опозиції, як напр., Юлій Маніу, Костянтин Братіану не мають ніякої змоги захищатися від цих нападів.

2. З опозиційною пресою справа трохи гірша, проте ставлення до неї ажнік не відповідає принципам демократії. В Румунії дозволено лише два опозиційні часописи, але й вони ледве-ледве живуть, бо уряд та комуністичні лідери штучно створюють перешкоди з папером, утруднюють пересилання часописів до далеких місцевостей, запровадили сувору цензуру тощо. Іноді трапляється, що після виходу якогось опозиційного часопису число раптом конфіскується, і це негативно впливає на фінансовий стан видавництва. Цензор пильно слідкує за тим, щоб преса не критикувала російської влади або тих румунських комуністів, які прислужують Советам, як напр., п. Анну Павкер [одна з комуністичних лідерів Румунії]. Не дозволено подавати критики румунського уряду з американських або англійських джерел. Вся ця „контроль преси“ провадиться за допомогою численних агентів, шпигунів і провокаторів. Вони пильно стежать за часописами та видавцями вживаючи різних засобів, починаючи арештом і закінчуючи викраденням людей, що стоять на перешкоді.

Окупаційна влада „під-дується“ також про те, щоб опозиція не могла зміцніти. Тисячі людей вже вивезено до Росії. „Взагалі, — пише „Монітор“, — щоб бути тепер

Документи 3-го Райху

„Ньюсвік“ в числі від 22-го липня повідомляє: співпрацівники міністерства закордонних справ США вимагають від п. Бернса негайно опублікувати всі документи міністерства закордонних справ 3-го Райху, які стосуються до німецько-советських взаємин перед війною. Ці документи були свого часу вивезені з Берліну на захід і в 1945 р. потрапили цілком до рук американської армії. Урядовці міністерства закордонних справ США справедливо зауважують: якщо документи про стосунки Гітлера з Еспанією та Аргентиною вже опубліковано, то чому ж стосунки Гітлера з Москвою залишаються і донині книгою „за 7-ма замками“?

у Румунії редактором опозиційного часопису, треба бути досить хоробрим хлопцем і мати неабиякі міцні нерви“.

Опозиційні збори, навіть культурно-наукового характеру, зовсім заборонені. Якщо вряди-годи і відбуваються, то на власний ризик присутніх, бо їх розганяють озброєні „штурмовики-комуністи“. Іноді доходить до сутичок; але на цей випадок є урядова поліція — вона завжди допоможе комуністам. Одного разу уряд вислав навіть військо, щоб затримати натовп селян, які йшли до міста взяти участь у мітингу опозиції.

По всій країні відбуваються увесь час арешти. Майже щодня оголошують радіом про розшуки фіктивних чи дійсних змовників та злочинців. Населення живе в постійному страху перед арештом. Опозиція — небезпечна. Навіть у школах під час національних свят наказують дітям залишатися дома, а за порушення викидають із школи. Студенти, що бажали вільно обрати свій університетський комітет, можуть бути заарештовані.

Купці, як і звичайні громадяни, так само не мають спокою. Комуністичні інспектори трохи чи не щодня провадять ревізії склепів та крамниць, дошукуючись будьяких підстав, аби тільки обвинуватити власників що вони порушують закони, саботують тощо.

Арешт може супроводжуватися конфіскацією всього майна або відкупом, що його купець має сплатити, щоб тільки залишитися на волі. Румунський народ безпорадний проти агентів „свого уряду“.

Комуністична експансія

Як повідомляють окремі часописи — американські і континентальні (що видаються на теренах Європи американськими видавництвами) — за останніх два місяці посилюється діяльність комуністичних партій в деяких країнах Латинської Америки і в самих США. Часопис „Чикаго Трібюн“ вважає, що революція в Болівії, хоч і не мала комуністичного характеру, проте була проведена не без допомоги комуністичних елементів цієї країни.

Часопис „Ньюсвік“ в числі від 15-го липня повідомляє про активну діяльність комуністичних терористів в Угорщині. Озброєні модерною зброєю, вони в деяких округах тероризують урядовців і порушують громадський спокій. Угорська поліція боїться вжити рішучих заходів проти терористичних банд, бо советська військова влада підтримує незаконні вчинки комуністів.

Той же часопис повідомляє, що столиця Ливану починає бути точкою, до якої прямують Совети в своїй експансії на Середньому Сході. В Ливані комуністів тепер більше, ніж у будьякій країні Середнього Сходу. В багатьох громадських приміщеннях можна навіть побачити советську емблему — серп і молот. Останнім часом Совети розпочали в Ливані „кампанію“ за скасування американського університету, що віддавна існує в Бейруті.

«Таймс» про Україну

„Таймс“ (6.5.) у звіті з паризької конференції наводить виступ Молотова. „Припустім, казав советський висланець, що більшість у Трієсті італійська, але для міністрів з цього не повинно виникати більше труднощів, як для СССР, коли він заявив свої домагання щодо Львова. Це місто мало більшість польську, але, оточене українським населенням довкола, воно мусіло по праву і з konieczности бути включене в Советську Україну...“ Розумування, чому Львів повинен належати до України — правильне. Але чому з факту української Галичини випливає б конеч-

ність прилучення її [як і цілої України] до Росії, цього Молотов не довів і не міг довести. Ще одна цікава фраза вирвалася із уст советського представника, що „в таких справах, як Трієст і Львів, треба керуватись не лише етнографічними принципами а, голов-но, і стратегічними“. Виходить, що анексувати українську Галичину, Москва не стільки думала про об'єднання українських земель, як про стратегічне зміцнення позиції Московщини в Європі. Це більшою мірою це стосується, очевидно, і випадку з Карпатською Україною.

Воєнний потенціал Росії

П. Аткинсон, американський кореспондент, який пробув цілий рік у Советському Союзі, вважає, що нормальні дружні взаємини з Росією неможливі, а тому треба передбачати щонайменше протягом цілих років „озброєний мир“. У звідомленні Палати Депутатів аналізується дуже дбайливо воєнний потенціал Росії: з одного боку, Росія не має до своїх послуг ані атомової зброї, ані поважної флотії, ані вистарчальної промисловости... Але ще кілька місяців тому, вона мала дванадцятимільйонову армію, не кажучи вже про численні батальйони робітничих залог — все це дає Росії значну військову силу. Звідомлення закінчується словами, що Росія, за винятком свого — постійно вживаного — демократичного словника, є тоталітарною державою, а диктатура пролетаріату є тільки диктатурою 13 членів політбюро комуністичної партії. Згідно з американськими статистичними даними, советські військові сили в Європі складаються з 800 тис. вояків у Румунії, 200 тис. у Болгарії, 700 тис. в Угорщині, 150 тис. в Австрії; разом близько 2 мільйонів вояків тільки в гарнізонах Придніззіння, не враховуючи дивізій із Німеччини, Польщі, та сателітних армій Польщі, Югославії, Болгарії, Чехо-Сло-

ваччини; румунська армія з погляду Советів найменш надійна. В Лондоні стверджують, що найбільше скупчено військ у Румунії, яка постачала раніше хліб Європі, і констатують, що Совети таким чином не тільки роз'язують проблему харчування власної армії, а й навмисне створюють труднощі щодо харчування в Європі. Зрештою, червона армія утримує за собою вихідні бази для здійснення своїх майбутніх замірів.

(«Ль'Епока», 9. 7. 1946)

Збудники заворушень

Відомо, що генерал Мек Артур є переконаний антикомуніст, і це одна з головних причин того спротиву, що його виявляють росіяни супроти нього. В Японії виникла комуністична партія, яку „опрацьовують“ палкі пропагандисти; очолює її спритний професор Назака. Він недавно повернувся з Москви через Китай... Не ризикуючи помилитися, можна твердити, що Японія переживе незабаром внутрішні заворушення: страйки, бунти, сильні робітничі рухи, політичні вбивства, під час яких виринуть на поверхню всі брутальні сили.

(«Базлер Нахріхтен», 10. 7. 1946)

Англія реорганізує армію

Лондон Шеф генерально-го штабу імперії, фельдмаршал лорд Бернард Л. Монтгомері, виробив плани пововних реформ в англійській армії, які мають поліпшити становище англійського вояка. Монтгомері запросив 180 генералів англійської армії взяти участь у спеціальній конференції з приводу майбутніх проблем війни.

Конференція має відбутися наступного тижня. Ше-

фів армій доміньонів запрошено також, щоб, таким чином, всі збройні сили імперії були обізнані з розвитком сучасного ведення війни. 19-го серпня генерал Монтгомері вирушає на два тижні до Канади і США, щоб оглянути американські військові споруди та відвідає при цій нагоді ген. Айзенгауера. В грудні місяці він планує інспекційну подорож до Єгипту, Палестини, Індії та Малайї.

Східно-Німецька ССР

Базель. Часопис „Базлер Нахріхтен“ подає вістку за „Екссиндждж“ з Відня:

Останніми тижнями відбуваються в Кремлі наради про майбутність німецьких земель, окупованих Советами, а зокрема Східної Прусії. Декотрі большевицькі політики висловлюються за утворення „Автономної Советської Республіки Східної Німеччини“, яка мала б бути сімнадцятою республікою СССР. Інші за-

перечують проти цього, зазначаючи, що німці, які жили довго під московською владою в „Республіці надволящих німців“, однаково зрадили Москву під час останньої війни та виступали разом з Гітлером проти СССР. Вони пропонують цілком змосковчити Східну Прусію і прилучити її до РФССР. Вирішити це питання має Центральний Комітет комуністичної партії чи Політбюро...

ВІСТКИ З ЛОНДОНУ

— УЦДБюро в Лондоні провадить переговори з бразильською амбасадю в Лондоні про можливість зустрічі представника Бюра з бразильським міністром в справах колонізації, щоб обговорити з ним питання в'їзду українських емігрантів до Бразилії.

— УЦДБюро в Лондоні надіслало прохання до данського посольства в Лондоні, щоб виділило коло 200 українців і білорусів, колишніх польських громадян, спроміж поляків і примістити їх в окремому таборі та не повертати примусово на батьківщину.

Не може бути!?

— Не може бути, щоб шия така довга була! — обиватель на власні очі бачить в зоологічному саду жирафу і категорично заперечує.

Хто він такий? Коли це було? Це тип минулого, герой бульварів і базарного пляцу, герой сенсацій, мастак анекдотів і стоїк упередження, забобону?

Він живий і тепер, він ще не помер. Але він тепер не той, накрохмалений, з пахтінням перукарських серветок, що дивується з див природи-матінки і своїм очам не вірить.

Він — це кожночасний, щохвилинний герой нашого часу, якого ми не в силі розпізнати, бо почати й самі втяглися в витворені обставини, притерлися, припасувалися до рівня пересічності. Нас, так би мовити, зайло середовище настільки, що ми не помічаємо, як він — ота душа обивателя оселяється в нашому нутрі і бісиком водить нас за носа, саджає нас на намальованого коня і змушує мчати ним відважніш від пана Твардовського, мчати з посвятою, більшою за посвяту гідальго з Ляманчу.

Він тепер претенсійний, більший, він тепер — велика людина з малою головою і його претенсії мають значення голосу часу. Його постать маячить на обрії і кидає тінь на все наше життя, його персону творить нині епоху героя на намальованих коні. Велика людина з маленькою головою настільки пнеться у верховоди життя.

Світ, правда, не перевернувся і він не став його творцем. Це явище механічного порядку: в збуреній воді все, що легше, плаває зверху. Наше бурхливе життя і винесло його на поверхню, через його легкість і порожнечу.

Звичайно, на це він категорично заперечить:

— Не може бути!..

Він сьогодні в нахабний спосіб претягає на арену життя.

Він має справу до літератури, до мистецтва, до преси, робить політику. Він жадає визнання і слави. Слави він уже не просить плазуванням гнучким, а вимагає! Він вимагає послуху і підпорядкування, своєю брутальною силою він намагається аргументувати свою

рацію і утвердити свій абсолют — він починає диктувати — „бере за писок“.

Йому байдуже, наприклад, що видавши власним коштом певний шмат друкованого паперу, він не потрапить в літературу, що биттям чужої фізіономії він не потрапить в політику, що створенням поліційного режиму по таборах держави не збудує, що вакханалією конфідентів (на звичайній мові — сексотів) і судових розправ „за писок не схопить“...

Тут не тільки невідповідність засобів, а й невідповідність місця прикладання, це — биття по оглоблях і тільки.

Від того, що він удерся б до літератури, хоч би яка повідь не пішла, крім духовної травми, спричиненої тими писаннями споживачам тієї продукції, все лихо падає на папір. А папір все витримає. Але від його політики чи політикування терпіння не папір, а живий організм нашої громадськості.

А тому ця хвороба нашого обивателя на великість, його претенсії правувати — мають значення загальнонаціонального зла, уже хоча б тому, що це явище гальмує нормальний хід життя, вносить елемент безладдя і спричиняє моральні терпіння нам, а то й більше — в тому, що наш обиватель не з одної манії до „влади“ на коритарі свого бараку висувається на арену. Він хоче таки правувати всім.

Весь його розрахунок в плані — „схопити за писок“ зводиться до психологічного сенсу — залякати. Категорія страху існує, звичайно, як чинник діючих не лише об'єктивно — для когось, а й суб'єктивно — для того, хто залякує. Забагато було б також наводити приклади з історії, про те, що все, побудоване на страху — на силі психологічного гальмування волі і глузду людини — автоматично валиться, як тільки ці гальма перестають діяти. Намагання його — великої людини з малою головою — опанувати „юрбу“ не тільки не принесе йому успіху, не тільки не поставити його на чолі загалу, а навпаки, викреслить його із свідомості тієї „юрби“, як щось чуже і неприйнятне.

Цей герой-обиватель не просто політикує, а й ставить прогнози, діагнози, висуває ідеї, проблеми — філософує, він стає філософом. Він фетишизує себе і діла, він підносить до абсолюту і недоторканості свою ортодоксальність і покликання національне.

Все, що не вкладається в його маленькій голові, для нього не існує, все, що походить не від його світу — те все від диявола. Все, що могло б суперечити йому, чи могло б протистояти йому, він готовий піддати анатемі, як найстрашнішу ересь.

І ніяка найтверезіша реальність фактів не приведе його до пам'яті, не приведе його до реально відчуття дійсності, до усвідомлення себе, своєї вартості, свого місця в національному житті. На все він відповідає: — Не може бути!..

Активізація подібних елементів є наслідок суспільно політичної кризи. Це й призвело, що обиватель пнеться в політики, в діячі. Яке інтелектуальне сприйняття функції діяча — політика обивателем — розкривається це в знаряддях і засобах, якими він оперує: він не цурається дрібного шантажу, провокації, ба, навіть доносу, хуліганської бійки.

Гріховність цього явища не в тому, що маленька голова витворила собі великі діла, такі гидкі і дрібні своїм значенням, а в тому, що ця голова вірить, що ці діла є такі великі, вірить, що те, що вона творить, саме є те, чого нам потрібно в нашій житті за нашого теперішнього стану.

Гріховність цього явища ще і в тому, що ми байдужі до діяльності і політики обивателя. Власне, ми не байдужі, — ми тільки деякого мірою примирились з ним, ми його терпимо, ми йому потураємо. Ми не соромимось цієї духовної і моральної нікчемності, ми починаємо підкорятись їй.

Дрібніють діла людські — дрібніють і самі люди.

Так, велика людина з маленькою головою хоче крутити життям нашим, крутить нами. Але дивлячись на нього — на те життя наше, захищене, засмикане новоявленими під'ємями, хочеться одначе вірити, що воно, як той Гуллівер, проведе свої кораблі повз героїв на намальованих коні, хоч би як категорично не заперечували ці герої:

— Не може бути!..

П. ГОНДЖА.

Малий фейлетон

Засівна кампанія

Від Бальтики до Адриатики спустилась залізна завеса, і за тією завесою розсівають зерно майбутньої війни.

З часописів.

Іншими словами — за тією залізною завесою відбувається советська засівна кампанія.

Як це робиться?

Дехто гадає, що від Бальтики до Адриатики маршують цілі полки колхозників з клунками через плече і розсівають зерно майбутньої війни. А з того зерна, мовляли, виростуть атомові бомби, танки, літаки тощо. Проте, люди, що більше обізнані з советською агротехнікою, малюють цю картину ось такою.

Всю засівну площу розбито на величезні дільниці. До кожної дільниці приставлено надійного бригадира. От узяти б, прикладом, Болгарію. Там за бригадира Дімітров. Югославія — Тіто. Румунія — Гроза. Чехо-Словаччина — Готвальд. Польща — Берут. І ще є їх чимало. Всі вони досвідчені бригадири, бо свого часу побували на курсах бригадирів у Москві.

Дільниці так само розбиті на ланки. Тут порядкують ланкові. Їм допомагають трактористи, п'ятисотенниці і взагалі „стахановці колхозних полів“.

Орють, звичайно, тракторами. Сіють рядковими сіялками. Волочать боровами.

На кожній ланці висівають зерно якоїсь одної культури. Ось вам, скажемо, ланка № 1. На ній мають вирощувати енкаведисти. Ланка № 2 — комсомольців. Ланка № 3 — секретарів партійних осередків. І ще багато ланок: стахановці, орденосці, герої праці, агітатори, пропагандисти, донощики, шпioni, советські попи...

Зерно висівають тільки привізе. Брати зерно для засіву з місцевих насінневих фондів суворо заборонено. Та хіба ж можна? З цього могло б стати велике лихо. От узяти б для прикладу такі дільниці, як Галичина, Волинь та Українське Закарпаття. Засіяли б, припустимо, бригадири ті дільниці зерном із місцевих насінневих фондів. Засіяли і чекають. Ось на цій ланці мають зійти енкаведисти, на цій — комсомольці, а

на он тій — секретарі партійних осередків. Пригріло сонце, сходять засіви, зеленіють, вкривають землю, ідуть в стрілки, викидають колос, квітують. Все нібито гаразд, все нібито добре. Бригадири б'ють до Москви телеграму:

„Стахановці галицько-волинсько-закарпатських полів обещают собрать в этом году рекордный урожай“.

Москва викликає цих бригадирів до себе, нагороджує орденами, вихваляє їх у своїх часописах. Трохи чи не на весь світ. А тим часом, наче на сміх, оті галицько-волинсько-закарпатські лани як захвилюють, як зашумлять та як заведуть на свій власний голос.

Галичина:

Не пора, не пора,
Москалені, ляхові служити...

Волинь:

Довершилась кривда стара,—
Треба нам для України жити,

А Закарпаття й собі слідом за ними:

— Хай живе Соборна і незалежна Україна!..

Москва, почувши про це, мало не лусне зо-зла.

— Як?!. Чому?!. Куди дивилось НКВД?!

І виявиться, що замість енкаведистів з того місцевого зерна виросла УПА, замість комсомольців — пластуни, а замість секретарів партійних осередків — справжні вам запорізькі козаки.

Та то ж було б для Москви всесвітнє посміховисько. Довелося б усіх бригадирів галицько-волинсько-закарпатських дільниць перестріляти, ланкових перевешати, а „стахановцев колхозних полів“ до Сибіру позасилати.

От через те більшовики з місцевих насінневих фондів не беруть нічого. Зерно майбутньої війни вони привозять з Росії. Те зерно в советських лабораторіях апробоване, потруєне, іноді навіть пророщене, звичайно, не за методою академіка Лисенка, а за методою НКВД. Тут уже, будьте певні, жадної

(Закінчення на 4 стор.)

С. ГОРДІЄНКО.

Перше вільне українське слово за кордоном

16-го липня 1876 р. у Відні вийшла брошура під заголовком «По вопросу о малорусской литературе» — перший вільний і безцензурний твір на еміграції недавнього доцента Київського університету, основоположника і діяльного члена південно-західного відділу Географічного Т-ва Михайла Драгоманова.

Михайло Драгоманов, після звільнення його з Київського університету, подався на еміграцію і взяв на себе доручення тодішньої Громади українських поступовців Наддніпрянщини заложити за кордоном Вільне українське поступове видавництво, яке друкувало б періодичні видання і книги українською мовою й іншими, щоб будити прихильність до українського визвольного руху серед культурного світу Західної Європи й Америки.

Брошура «По вопросу о малорусской литературе» була першим

виданням вільного українського видавництва за кордоном. Це був перший гострий протест М. Драгоманова проти указу 1876 р. Він повторив його в 1878 р. на міжнародному з'їзді письменників в Парижі в доповіді під назвою «Українська література заборонена російським урядом» (українською, французькою, сербською, італійською та еспанською мовами), і пізніше в 1880 р. на міжнародному з'їзді письменників у Відні.

Виступ М. Драгоманова, отже, слід вважати виходом живого українства на європейське літературне і політичне поле.

Автор, після вступу докладно оцінив переслідування української літератури в Росії, його причини, а також освітній науково-політичний та літературний бік заборони.

Далі М. Драгоманов докладно осудив «протиукраїнофільську» літературу 1875-1876 р. р. Він

охарактеризував властивості української мови та її походження з «руського» (від «Русь») суспільства при історичному розвитку двох «руських» народностей (за Костомаровим) і трьох «руських» літератур в Росії (загально-російської, великоруської й української). Після цього М. Драгоманов охарактеризував польське, німецьке та угорське суспільство, українську і бурсацько-руську літературу в австро-угорських землях.

Розбивши аргументи ворогів українства, що виступали ніби проти вузькості кола інтересів, некультурності і низини української літератури, М. Драгоманов дав оцінку явищ, подібних «українофільству» у Франції, Італії та інших країнах старої культури.

Наприкінці М. Драгоманов розглядає і висвітлює питання про єдність. Він особливо чітко відрізняє питання про поверхову та органічну єдність, а також про космополітичну і плеємну єдність.

Як додаток до брошури, М. Драгоманов подає думку Гільфердинга про українців в слов'янстві й сербо-хорватів про українську поезію.

М. Драгоманов відзначив, що процес росту української народної свідомості належить до таких органічних процесів у суспільстві, одностороннє і несвідоме відношення до яких не лишається безкарним. Він підкреслив, що «українською мовою і на протязі всього XIX віку висловлювались і тепер висловлюються всякого роду політичні, соціальні й релігійні ідеї, від монархічних до республіканських, від олігархічних до соціалістичних, від молитовника до атеїзма».

«Розуміється», — писав М. Драгоманов, — освіченіші, талановитіші і чутливіші до часу українські письменники і діячі відгукувались і відгукуються на передові думки часу, інтереси країни і народу, як це роблять письменники і всіх інших племен. Додамо також, що спеціальні особливості становища українського племена, що не має своєї національної держави і своїх упривілейованих класів, накладає особливу печать на національні симпатії освічених українців, яка відбивається на їх писаннях і ді-

яльності. За матеріалом своїм українська література була із початку майже виключно демократичною, і, чим далі, стає такою ж і по свідомих прихильностях і по складу публіки, для якої пишуть. Свідомий український діяч, розуміється, буде мати на увазі, головним чином, можливо ширше благо мас народу. Потім, як природжені провінціали, українські діячі, розуміється, будуть симпатизувати всякому видові громадської автономії і децентралізації. Але в цій галузі демократизму й автономізму кожний вибере собі місце від положення про селянське визволення 1861 р. до соціально-демократичних ідеалів, від обласних і земських стремлень, напр., «Русской Беседы» до прудонівського федералізму й анархізму, за особистими переконаннями і ступенем вивчення і розвитку взагалі. Замітимо при тому, що особливо в Галичині є люди і партії, що вірять у можливість створення українських привілейованих станів, є свої українські центральні, як були і є «російські» і австрійські легітимісти з людей з безсумнівними україн-

Слово за Ц. П. У. Е.

На терені нашого табору (Фільсбурґ) з недавнього часу трапляються випадки, які є явним доказом нездорової атмосфери в таборовому житті. Свого часу ми були свідками демагогії, що її, щоб нашкодити деяким людям, провадили окремі особи. Уже тоді можна було предбачати її негативні наслідки. Коли ж у нас почало тепер діяти вже явне донощицтво, то ніхто не має сумніву, що його корінь в тій недавній „роботі“ цих демагогів. Це вони посіяли серед нас ненависть, оклеветування, брехню. Можна було, однак, думати, що наше місцеве Представництво еміграції, дізнавшись про факти розкладу, поведе проти нього акцію та не допустить до дальшого загострення. Хіба ж не ясно, що такого загострення ніхто з відповідальних людей не може бажати. На жаль, нічого подібного ми не спостерігали. Назвати тут хоч би прикий випадок з православним священиком. Щоправда, безпосередній винуватець, який заподіяв образу, потім публічно перепросив священика. До нього не може мати вже ніхто ніякої претензії. Та були при цьому жалюгідному випадку ще інші моменти, що примушують нас про нього згадати.

Як усім відомо, цей випадок виник з того, що місцевому православному священикові таборова поліція наказала очистити рів. Очевидно, ми не вважаємо, що фізична робота когонебудь принижує людину. Але ми знаємо також, що цей священик виконує тепер свої духові обов'язки і є так само працівником. Відомо також усім, що у нас уже не так погано з робочими руками, щоб посилати очистити рів духовну особу. Врешті знаємо також, що розпорядком УНРРА всі священики звільнені від фізичної праці. Тому тим більше стає прикро; що те, що розуміють чужі, того нездатні, чи не хочуть розуміти чомусь свої люди. В цих умовах вважаємо, що наказ таборової поліції, скерований до священика, щоб він очистив рів, не був продиктований доброю совістю або необхідністю. Він був хіба тільки виявом звичайної людської злоби і автори його мали на меті принизити згаданого духовника.

На тому ще не кінець. Згаданого священика комендант

таборової поліції подає на покарання до УНРРА, замовчуючи в донесенні, що тут ідеться про священика, а не про „звичайного пана“, як написав комендант. Ми могли б тут навести подібних деморалізуючих фактів більше, але досить і цього одного, щоб прийти до висновку, що так далі у нас не повинно бути. Є межі, поза які невіжливо нікому вийти. На сторожі цих меж повинна стати, в першу чергу і безкомпромислово, Управа ЦПУЕ. Не можна допустити, щоб кожний з нас зокрема був залишений на власні сили і на власну руку боротися від напасників.

(«На чужині», ч. 10)

ДУХ СПЕКУЛЯЦІЇ

Колись, у перших десятиріччях минулого століття, молодий Микола Гоголь ходив по книгарнях і скуповував примірники свого недалекого твору—свою першу поему. Побачивши, що критика несприятливо зустріла його книжку, молодий письменник вирішив зібрати і зшити її, не зважаючи на збитки та інші неприємності, зв'язані з цим знищенням.

Дуже хотілося б сьогодні побачити такого собі автора—видавця—коштортера—продавця, що ходив би чи, хай, їздив би по містах і не продавав би свої недавно видані твори, а навпаки—скуповував би їх. Та де там! Такі явища рідко траплялися і колись, а тепер немає чого й говорити. Чому ж то? Можливо, теперішні твори виходять кращі, ніж найперша поема молодого Гоголя? Ні, багато серед виданих до сьогодні таких творів не знайдеться.

Справа дуже проста. Якщо за часів Котляревського треба було продати хутір, щоб видати якусь книжку, то тепер витрати на видання посуналися далеко вниз: досить мати трохи цигарок, трохи цукру, «бонекафе», — і видавайте хоч і «Біблію» як свій власний твір—видавець не ставитиме вам перешкод. Йому аби вигідно та дешево.

А потім тими творами торгує автор, коштортер, кооператив, далі—інші грішні й праведні. Критики й рецензенти критикують...

І продукують люди різні «Думи про нації» та взагалі все, що кому прийде на думку. І керує тим всім гонитва не лише за славою, а й за копійкою, або й звичайне паскарство.

Що паскар українець—про те можна не згадувати. Чистий паскар

На кожному кроці життя в Західній Європі нас вражає своєрідність і незрозумілість тутешньої ментальності. Ось я сиджу в німецькому ресторані. Спритний кельнер розносить пиво, старанно перераховує пфеніги і з глибокою сердечністю дякує мені за п'ять-десять пфенігів, що я дав їм йому „на чай“. Поруч мене сидять два зовсім молоді хлопці, вони не знають, що я розумію їх, і сміються з мене й з кельнера. Щоб подразити мене, вони дають кельнерові, крім вартості пива—одна марка, ще по марці з кожного „на чай“. Кельнер вражений і не знає, як бути, а наші молодики

є тільки паскар і національна свідомість стоїть собі збоку. Бо то вже дух такий—дух спекуляції. І тепер цей дух, як ото ми бачимо, починає проникати в літературу, в мистецтво, навіть до школи.

Місяців три тому довелося мені прочитати виготовлений учителями до видання журнал для дітей. Там прочитав я статтю про відомого італійського співака Карузо. Ми знаємо із свого власного дитинства, що нас найдуже цікавили дитячі роки видатних людей. Як Шевченко шукав залізних стовпів, його ягнята, його наука у дяка—все це цікаве було, близьке дитячій душі.

То, думаємо, що й тут «педагогі», знаючи душу дитини, розповідають про дитячі роки славетного співака? Ні, зовсім інше! В третьому чи четвертому абзаці вони вже розповідають про те, скільки Карузо одержав грошей за виступ у Міляно, скільки у Франції, а скільки в Швейцарії; де він мав свої вілли, який мав одяг та як і що їв...

Постає питання: яка педагогічна вартість цих речей, що вони виховують у дитини? І добре, що рецензурзькі «педагогі» того журналу ще, здається, не видали. А якщо видадуть?!

Отак дух спекуляції проникає у всі шпари нашого громадського тіла, шкідливо діючи на цілий наш організм. Тим то обов'язок кожного чесного українця—за всяку ціну поборювати всі спекулятивні тенденції, які дедалі дужче ширяться серед нашої громадськості, ба, навіть набирають загрозливого характеру.

Василь Онуфрієнко.

З БІЛОРУСЬКОГО ЖИТТЯ

Щодень усе більше розбу-довується й стає жвавішим життя білоруських громад, що перебувають в таборі ДП американської зони. В найбільших осередках скупчення еміграції білоруські групи виступають як окремі національні одиниці, що гідно виявляють себе в суспільно-громадській та культурній діяльності, не відстаючи від інших національних колективів.

Так, в Регенсбурзі білоруська громада спромоглася за короткий час збудувати православну церкву, що об'єднує навколо себе всіх православних білорусів та стає носієм духово-моральних чеснот.

Білоруські письменники та журналісти видають часопис „Ведамки“ (Адреса: Cham, Michelsdorf, UNRRA Team 187, Lager 4), який нещодавно вийшов уже 7-им числом. Крім того, виходить літературно-мистецький журнал „Шипшина“, що є органом Білоруського об'єднання працівників літературного фронту (Weißhufenische Komitee, Regensburg, Ganghofer-Siedlung).

сміються йому прямо в лице і голосно українською мовою глузують: „Які вони дурні, ці німці. Чи вони не знають, що одна цигарета коштує чотири-п'ять марок? А вони дрижать над пфенігами. І чи не міг би оцей спритний кельнер піти на пасок і без зайвих зусиль заробити сотню марок? А він цілий Божий день пріє і умліває над пфенігами“.

Я сиджу й замислююся: чи справді спритний кельнер неспроможний заробити за пару годин сотню марок? Чи справді він дурень, що радіє з п'ятидесяти пфенігів „на чай“, чи в цьому доводенному упріванні над пфенігами заложена якась глибша й вища мудрість нації? І мені згадується дуже поширене в Росії за перших років революції оповіданнячко про те, як під час революційних заворушень у Німеччині поліцей гнався за комуністом. Комуніст тікає через сквер і, з ризиком бути пійманим, оббігає навколо квітника. Так само поліцей, ризикуючи втратити переслідуваного, не битьте навпростець через квітник, а оббігає навколо. В цьому перебільшенні німецької акуратності закладені специфічні риси європейської культури, бо ці риси властиві не тільки німцям, а й іншим європейським народам, хібащо, може, не в такому спедантизованому, як у німців, вигляді.

Європейські народи вже пережили ті часи, коли зухвалі пірати і конкістадори сипали по шиночках золотом «з рожевих брабанських манжетів». Це був час розвитку індивідуалізму й гріюдерства, часи реальних борджі й літературних яг. Той час породив могутній європейський капіталізм.

Але після того життя вклало розгнуданий індивідуалізм в жорстокі рамки інтересу нації і виробило риси характеру, який підкоряє в людині індивідуалістичні інтереси інтересам громадським а при суспільних рухах виробило розуміння, що не нація існує для революції, а революція для нації. Цього ще бракує на Сході.

Саме тому в дні жовтневої революції не тільки квітники то-

птали, а й старовинні будинки Кремля бомбардували, проти чого так протестував вихований на європейській культурі Луначарський. І саме тому в Росії так вийшло, що народ витерпів і не змінив уряду, який впродовж трьох страшних п'ятирічок заготовляв зброю, потім за два місяці майже без бою здав її німцям, а потім по-дурному гнав людей з однією рушницею на п'ятьох в атаку проти ворога, переможеного вже альянськими бомбардуваннями. Може, це й дало підставу нашому знаному письменникові й публіцистові висловитись на сторінках „Укр. Вістей“, що „бути виключно росіянином—ніяка честь. Бути росіянином—тяжкий, невдячний обов'язок перед історією“. Сказані без відповідних пояснень такі слова можуть прозвучати образою, бо насправді навіть якот мусить почувати честь бути якутом, тим паче росіяни мають чим гордитись в своїй культурі, тільки не теперішнім її станом...

Суть європейської ментальності—це, при всіх найліпших поглядах людини, уміння зберігати здорове з культурної спадщини, продовжувати й розвивати його. Це—високе почуття громадськості чи, як в Росії тепер кажуть, колективності. Свідомої, чи несвідомої, чи добровільної, чи змушеної—байдуже. Кельнери з німецьких ресторанів могли б так само, як і наші паскари, заробляти по сто марок „за пару годин“, але вони здебільшого не можуть так робити, бо на них тисне суспільна дисципліна. Звичайно, що сила тієї дисципліни не є абсолютною, кожен спротив має межу. Ми тільки хочемо сказати, що тільки ті спільноти виходять із криз і проваль, які більше виробили в собі отого дисциплінуючого одиницю впливу суспільства на неї. Тому можна думати, що, видужавши від хвороби гітлерівського казу, німецька нація, при підтримці західного, чи, як ми кажемо, європейського світу, скорше повернеться в лоно культурних націй, ніж народи, над якими панує не суспільна дисципліна, а паскари.

Ів. М.

ЗАСІВНА КАМΠΑНІЯ

(Закінчення)

помилки не трапляться. Рослини ще тільки із землі почнуть витикатися, а вже заведуть на патріотичний голос.

Одна ланка—енкаведисти:

Шірока страна моя родная,
Друга ланка—комсомольці:

Много в ней лесов і рек.

Третя—орденоносці:

Я другой такой не знаю,

Четверта—советські попи:

Где так вольно дишет человек.

А ще коли їм добрива, ну, скажемо, суперфосфату, чи що, підкинуть,—горлатимуть день і ніч:

— Хай живе!..

Отакою дехто собі уявляє засівну кампанію за тією залізною завісою. Чи вона насправді така, чи інакша—ми цього не знаємо. Не знаємо також, який вродить там урожай. Адже це залежатиме від багатьох причин. Може трапитися засуха, град, шкідники всякі...

Все може бути!

Мартин Задека.

ськими племінними симпатіями з тих, що пишуть українською мовою.

Таким чином, в українській інтелігенції є представники всіх тих ідей і ідеалів, які існують і у всіх інших племен, заторкнутих європейською цивілізацією, і, розуміється, і в Україні брали і візьмуть верх ті стремління, які візьмуть його у всьому освіченому світі...

Коли б ми не мали перед собою брошури, писаної і виданої 70 років тому, можна б було подумати, що вишенаведене писав хтось, що живе нині в якомусь з таборів «бездержавних українців», які не мислять собі громадського життя інакше, як у «власній державі», а проте живуть у «чужій», мріють про касту політ'язнів серед власного народу, про кастові привілеї, які ставили б їх над тими, що мають соціально-демократичні ідеали, хоч офіційний орган католицької церкви «Обсерваторе Романо» писав недавно, що «сьогодні вже не існує ворожнечі між церквою і соціально-демократами».

М. Драгоманов 70 років тому писав, що українцям ніхто не може, а що навпаки, є багато таких, навіть серед «своїх», кому ви-

гідно підставити ім погу. Він закінчував вступ названої брошури словами: «Українцям лишається тільки йти своєю дорогою і працювати, працювати і працювати для свого народу, надіючись тільки на свої сили, не звертаючи надто великої уваги на сторонніх воронів, а ні на тих, що каркають дурними обіжниками (про заборону української літератури—С. Гор), ані на тих, що думають збити їх з їх природної і суворо продуманої дороги притворними солов'їними піснями».

Нам, сімдесят років пізніше, добре треба задуматися над тою порадою М. Драгоманова і таки не звертати надто великої уваги на сторонніх воронів, але разом з тим треба подумати і над тим, чим повинна бути наша природа і строго продумана дорога і чи немає на ній отих «солов'їв», що думають нас збити з дороги. Солов'ї, як відомо, коли співають, то задирають вгору дзьоб і закривають очі, а тому не бачать, що навкруги робиться. Солов'ї з пристрасті співають, а пристрасті можуть завести в таке місце, звідки вже вороття немає.

П'ЯТА КОЛОНА

Розкладницька робота большевиків у Канаді

Часопис „Ожел Бяли“, ч. 13 (1946 р.) приніс такі цікаві повідомлення про діяльність п'ятої колони серед українців нового світу:

„Шпіонаж на користь якоїсь держави названо п'ятою колоною. Отож під час війни була п'ята німецька; тепер працює в цілому світі п'ята колона советська. Нещодавно виявлено шпигунську організацію в Канаді, що викрала для Советів різні військові тайни. Це частина советської п'ятої колони, що діє на терені Америки і Канади. Вона розвивалася серед дуже сприятливої атмосфери під час війни проти Німеччини та захоплювала надії на великі господарські користі, що їх можна буде досягнути в Советах. Для своєї роботи використовує вона слов'янські організації, а також православну церкву, підпорядковану московському патріархату.

Ось деякі подробиці.

В 1942 р. постала в Канаді т. зв. Федерація карпатських українців, при грошовій і організаційній допомозі Всеслов'янського Комітету, що, як відомо, перебрав низку завдань офіційно скасованого Комінтерну. Ця федерація зв'язана організаційно з ТКУ (Товариство канадійських українців) і з УРЗТ (Українське робітничче запомогове Товариство). Вона згрупувала дрібних фермерів, рільників, міських робітників та деяку кількість лісових дроворубів з Карпатської України. Члени федерації мало освічені і не було їх багато. Але не проте йшло організаторам федерації. Від 1942 до кінця 1945 р.р., коли федерація змінила назву з „Федерація карпатських українців“ на „Федерація руських канадійців“, ця організація мала на величезному просторі Канади всього коло 50 організаційних клітин. Ішло про те, щоб ті клітини були на означених „шляхах“ або близько означених „об'єктів“. Однак і друге здійснено на 100 відсотків.

8 і 9-го листопада 1944 р. відбувся у Філадельфії (Америка), зорганізований московським Всеслов'янським Комітетом, Конгрес американців, що походять з Росії

і Карпатської України. 9-12 листопада того ж року відбувся в Торонто подібний Конгрес канадійців російського походження.

В одному і другому випадку мали на меті:

а) „Створення спільної духовної платформи між усіма товариствами і сусп. культурними та іншими організаціями, що об'єднують канадійців російського походження“;

б) „Об'єднання їх діяльності в обсягу поширення правди про Советський Союз“;

в) „Прищиплювання і поглиблення канадійсько-советської приязні“.

Ті, ясно сформульовані завдання обох Конгресів підтримувала дуже добре привність на них обох достойників советсько-православної церкви на Північну Америку — митрополита Веніяміна й архієпископа Адама.

Не час ще виявляти куліси діяльності тих високопоставлених представників советсько-православної церкви, хоч багато сказали вже, проте, повідомлення римокатолицького єпископату в Боготі про діяльність представників московського патріархату в Південній Америці.

Можна однак ствердити, що советсько-православна церква відіграла і відіграє головну роль щодо організації 5 советської колони в Канаді серед малосвідомого українського чи карпаторуського елементу. Ця церква поділила канадійських православних на дві смуги впливів.

Над „перевихованням“ православних східної Канади працює „Русько-православна Церква патріаршої Юрисдикції“ на чолі з дуже рухливим духовником Цепендою. Вона видає в Смоки Лаке (Альберта) тижневик „Голос Правди“.

Православними Західної Канади „опікується“ церква всіх народів в Монреалі, на чолі з проворним Г. Катсуним.

Крім того, в Канаді й Америці є чимало релігійних сект, що теж перебувають під впливом московського патріархату.

Не хочуть вертатись!

„Ворлд Ревю“ (V. 1946) подає статтю „Правда про советські меншості“. Автор цієї статті Едгар Брюс, який протягом року видав справу репатріації советських підданих у Німеччині, дає відповідь на поставлене в статті питання. Цілими місяцями провадив він розмови з советськими підданими різних національностей і особливо з українцями. Загальний висновок такий: вони більше як вогню бояться вертатися до ССР. Навіть молоді мають добру пам'ять. Один український студент з Києва згадує, як його батька, у якого знайшли офіцерські еполети, забрали большевики і вже не вернули; як він мусів студіювати, одночасно виконуючи тяжку фі-

зичну працю, та що він ні за що не бажає вертатися додому. Автор був присутній, коли советські старшини пробували спонукати своїх громадян до повороту. Відповідь була, що вони не хочуть вертатись, не хочуть заслання і смерті; вони, мовлять, забагато знають про ССР, щоб вернутись туди. Автор бачив, як советські старшини протягом 5 годин умовляли втікачів, але ті лишилися непохитними. На 200 чоловіка втікачів „вернулися“ троє. Багато хто з українців готові були позбавити себе життя, аби тільки не повертатися до Советів.

УКРАЇНА В РУІНАХ

Нью-Йорк. Джан Фішер, кореспондент „Гарперс Магазін“, що вернувся з тримісячної подорожі по Україні з делегацією УНРРА, чорними фарбами змальовує обставини в Україні.

Пише він, що міста і села в Україні зруйновані дужче, ніж у Німеччині. Полтава, Кременчук, Харків пошкоджені остільки, — як Берлін.

Донецьчина — це велика руїна. Для відбудови бракує матеріалів і фахових сил. Наприклад, на відбудовних роботах Дніпрельстану працює лише два советських інженери, що колись студіювали в США; іншим інженерам бракує належного досвіду. Майже половина робітників при відбудові — це дівчата, бо є обмаль чоловіків.

Відбудова сіл провадиться скорше, як відбудова міст. Минулої весни засіяно 80% передвоєнної засівної площі в Україні. Однак посуха знищила половину засівів.

Київ. (За коресп. Крістіан Сасне Монітор). Київ, столиця України, відбудовується. Війна знищила третину міста, особливо Хрещатик. Цю

дільницю вже виасфальтовано, відновлено хідники й вона буде найкращою частиною міста.

Далі кореспондент пише про пляни відбудови напівзруйнованої війною України. Ця відбудова здійснюється повільно, бо бракує матеріалів. Сільське господарство

відстає. Бракує коней, тракторів, косарок тощо. Якщо цього року Україна збере хоч половину того збіжжя, що збирала перед війною, то це буде не найгірше. Населення України бідує. Бракує йому харчів, особливо м'яса і товщі.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНУ

„Трібюн“ (5.4) в статті Джорджа Орвела „Закордонна політика“, на підставі книги румунського політика Гафенка, що був в 1940 р. румунським послом в Москві, розглядає причини розриву Німеччини з Росією. Влітку 1941 р. Гітлерові для перемоги над Англією треба було забезпечити себе сирівцями. Він їх міг дістати тільки на Україні. Гітлер не вірив, що Росія дотримає до кінця умов пакту з вересня 1939 р. і тому рішив захопити збройно Україну. Щодо теперішнього стану, часопис зауважує, що є два способи вийти з ситуації: об'єднання народів, яке вимагає відповідно прихильного трактування менших держав, або — завоювання

Європи однією державою. Тому, що перший спосіб напевно, не буде здійснений, а другий натрапляє на сильний опір, то найбільш правдоподібно, що світ іде до нових нищень та руйнувань.

„Івнінг Стандарт“ (3.4) в статті лейбористського посла до парламенту Моріса Едельмана — під заголовком „Веніямине, пам'ятай про Йосипа“ — розглядає причину знищення продукції збіжжя в Європі, отже, і на Україні. Німці не хотіли скасувати колхозну систему, сподіваючись, що вона принесе їм більше зиску, але „вони багато зискали б політично, якби були відновили на Україні передреволюційну селянську систему землевласності“ — систему дрібного приватного господарства. Найбільших втрат зазнав Советський Союз якраз на Україні в 1943-44 рр., яка втратила дуже багато худоби, коней, тракторів і тракторних станцій. Мало обізнаний, очевидно, з методами большевицької політики на Україні, автор твердить, що той факт, що Україна надсилає 500.000 тонн збіжжя до Франції, свідчить, що „наслідки весняних засівів на Україні були добрі“. Насправді ж цей факт свідчить про щось інше: це політичний жест Кремля, щоб здобути престиж поміж одурюваною комуністами французькою людністю.

Сам автор далі пригадує, що Советська Росія і в 1933 році, під час голоду на Україні, так само вивозила багато збіжжя, щоб дістати валюту.

Леонід ПОЛТАВА

Земля і межі

Закружляло, немов на пожежі.
Ударило в дзвони село,
За свої споконвічні межі
Село на село пішло.

І на межах-заклятих путах —
Золоті орачі й скрипалі
Пробивали голови люті
За кожен грудку землі.

А коли це усе скінчилось,
Прилетіла вістка страшна:
— Ой ростимуть-цвістимуть могили,
Бо від завтра буде війна!

І на межах-заклятих путах —
Поплила нерозумна кров.
Країна країні люті
Пробивала голову знов.

А Земля, що в зорях летіла,
Чорніючи, як смола,
Годувати усіх хотіла
І усіх годувати могла.

Німці про наших мистців

Концерти українських мистців, що відбуваються у відкритих концертних залах по містах, притягають до себе увагу не тільки своїх, а й чужинців. Недавно появились в німецькій пресі рецензії з приводу камерних концертів трійки наших мистців, а саме — співачки Клавдії Таранової, піяніста Романа Савицького та віолончеліста Івана Барвінського.

Часопис „Passauer Neue Presse“ (ч. 33, 28. 5. 46.) містить вичерпну й цікаву рецензію, з якої подаємо тут окремі уривки:

„Вечір солістів, що його влаштували українські мистці в залі Ратуші в Пассау, був з нашого погляду, більш ніж приємне враження. Солісти дали високу художню насолоду виконанням своїх та чужоземних майстрів і дали нам змогу поглянути в здоровий своїм коренем, повний темпераменту і журнальний світ музичних ідей

Сходу... Це стосується особливо сьогочасних творів В. Барвінського, Л. Ревуцького і С. Льоркевича. Прелюдія В. Барвінського є й для західно-європейських понять видатною композицією.“

„Роман Савицький — піяніст дуже великого формату, що давно виріс поза межі батьківщини; він — можна сміливо сказати — феноменальний технік і видатний інтерпретатор.“

„І. Барвінський, віолончеліст, дуже майстерно передав нам три композиції свого батька В. Барвінського і відому мелодію Глазунова. Його сила в кантіленах міновних мелодій його батьківщини, в яких він робить справжнє і сильне враження і з яким його всюди і завжди радо будуть слухати.“

„К. Таранова володіє великим, видатної школи, милозвучним меццо-сопрано з

блискучими висотами і бездоганним поставленням голосу. Спосіб співу артистки і її цілий виступ такий природний, що треба тільки жалувати, що вона не влаштувала нам свого сольового концерту.“

Часопис „Der Allgäuer“ (ч. 48, 18. 5. 46.) вмістив фахову рецензію з концерту наших мистців, що відбувся в Кавфбойрені. „Те, що до цього часу чули ми від українських мистців, — говориться в рецензії, — не було вище пересічного рівня. Лише теперішній виступ Клавдії Таранової і Івана Барвінського дав і німецькій концертній публіці поняття про першорядних українських мистців.“

Ці відгуки виразно показують, що праця наших мистців — але справжніх мистців — має за сьогоднішніх обставин велике значення, що набагато переростає поза коло чисто мистецьких питань.

В. В.

Конференція в справах преси

МЮНХЕН. 5-го серпня п. р. в головній квартирі УНРРА відбулася пресова конференція, де були представлені такі національні групи: українці, поляки, литовці, латиші, естонці, росіяни та турецька група. На конференції стояло лише одне питання—як упорядкувати надалі видання часописів. Зокрема про українську пресу ухвалено таке: залишити на американській окупаційній зоні в Німеччині чотири часописи—«Українські Вісті», «Неділю», «Наше Життя» та «Час». Видання всіх інших часописів мають бути припинені.

АШАФФЕНБУРГ. В неділю, 4-го серпня, в редакції часопису «Неділя» відбулася конференція головних редакторів українських часописів американської окупаційної зони в Німеччині. Робота конференції проходила за участю представників управи СУЖ-у та Інформаційного Відділу ЦПУЕ. Конференція мала практичний характер. Прийнято ряд важливих рішень в справі української еміграційної преси. Тут же ухвалено: скликати на 24-е серпня чергову конференцію. Про місце конференції буде повідомлено окремо.

ДВОСОТЕ ЧИСЛО

АШАФФЕНБУРГ. 4-го серпня найстарша жива газета, організована ред. К-чем, відзначила 200-те число свого виходу. Зала, де відбуваються читання газети, була переповнена публікою. Серед слухачів були присутні гості: заступник голови управи СУЖ, проф. К. Д-ко, пресовий реф. ЦПУЕ пан С-ів, редактор «Часу» п. К-ий, ред. «На чужині» п. В-ун, представник Обласного Комітету ПУЕ п. К-іс та багато інших гостей.

„МОРДОПИСЦІ“

(Замість рецензії)

Нам здавалося, що оті анекдотички—„самопери“, „пупорізки“, та „мордописці“—відійшли в минуле. Аж ні—виявляється—вони існують і донині. Принаймні, можна це сказати про „мордописців“, що оперують не пензлем, а пером: вони не тільки існують досі, а й мордопишуть, і не тільки мордопишуть а й мордодрукують. Ось перед нами лежить „твір“ одного „мордописця“. Беремо з нього перші ліпші речення:

„Вони правда були мизлівці—але за другою дичиною.“ По-українському це мало б виглядати так:

„Вони, правда, були мисливці але за іншою дичиною.“

Але за мовою, стилем, правописом та пунктуацією „мордописця“ виходить так, як ото самі бачите. Та читаємо далі, вже без жадних тлумачень:

„От і зараз йдучі на безпечі діло, він вселяко мислив.“

„Тільки щось підсвідоме наче стало на сторожу і вже не наміть його не покидало.“

„... чі здивувався чі злякався.“ „що доскопально не відомо що він знає.“

„Ван - Джо - У напричуд мистецькі, прокричав три рази, як дика кішка.“

Ми певні, що коли б Ван - Джо - У прочитав це мордописання, він не тільки прокричав би дикою кішкою а й зарів би азійським верблом.

Ще трохи: оман (омана), білчих (білячих), пла (ішла), ослобонять (звільняти), квартирень (квартирант) ведмідя (ведмедя), три пуда (три пуди), зправу (справу), тінько (тільки), затримає (затримає), динні (довгі), сутки (доба) росташуватися (розташуватися), нехочучі (не бажаючи), сразу (відразу), гіста (гостя)...

Годі, годі! гукають—до нас читачі.

Справді, вистачить, цього мордописання, хоч ми могли б ще цитувати, цитувати й цитувати, бо маємо тут не десятки, не сотні, а понад тисячу ознак мордописання, що містяться на 16 сторінках друку.

Що ж це за „твір“? Хто його написав? Хто видав? Хто поширює?

„Твір“ цей—оповідання „Пачкарі“. Автор—О. Альмуза. Надруковано його в

Дармштаді. Купили ми цю, пробачте, книжечку в українському кооперативі „Чумах“ у Мангаймі. Отож виходить, маємо на еміграції і „мордописців“, і „мордовидавців“, і „мордопродавців“. І не думайте, що це винятковий факт. Ні! Перегляньте уважно всі оті видання, що їх, мов із рукава, висівають спритні автори та видавці, і, якщо ви чесна людина, ви побачите, що серед них 50%—„мордописання“. Покищо це—дрібні жанри, але згодом можуть зявитися цілі мордоромани, мордопоєми, мордоп'єси. Тим то, щоб цього не сталося, ми закликаємо всю нашу громадськість повести щонайрішучішу боротьбу як проти „мордописців“, так і проти видавців та поширювачів мордописань, що своєю спільною „роботою“ завдають справі української культури величезної шкоди. Читає

ФАХОВЕ НАВЧАННЯ

20-го липня п. р. в таборі Н. Ульм відбувся випуск і вручення свідоцтв курсантам технічно-фахової школи, які раніше склали іспити.

На випуску були присутні представники УНРРА, жіночої організації, дирекція школи, керівники окремих курсів та референт культ-освітнього відділу.

Директор школи інж. Реутів привітав випускників із закінченням курсів і побажав їм успіху праці за фахом. Він підкреслив konieczну потребу вчитись—кожен мусить бути готовий до виконання великих завдань в майбутній вільній батьківщині. За минулий час в таборі закінчили фахову школу 241 особа. По курсах:

1. Шоферських 92
2. Жіночого кравецтва 48
3. Фоторетушських 35
4. Жіночого перукарства 31
5. Пасічництва 29
6. Електромонтерів 6

Цей перший випуск курсантів фахової школи в таборі є великим досягненням.

СПОРТ

Змагання з важкої атлетики

7-го серпня в таборі Н. Ульм відбулися спортивні змагання з важкої атлетики—підняття тегарів /штанга/.

Проти наших спортсменів—друзини важкоатлетів У.С.Т. „Дніпро“ виступила німецька дружина „Atletik Club“ (м. Ульм), посилена трьома атлетами з округи. „Atletik Club“—стара відома спортова установа, заснована ще в 1894 р. Наслідки змагань: атлети 4 української дружини одержали перші місця, та 2—другі, а в цілому дружина У.С.Т. „Дніпро“ одержала перше місце.

ВЕСЕЛА ВИСТАВА

Комедія „На маневрах“

Після клясичних речей української драматургії—„Мартин Боруля“ Тобілевича та „Мина Мазайло“ М.Куліша, театр „Розвага“ Н. Ульм поставив водевіль Ю. Сірого „На маневрах“, в якому автор змальовує українських вояків у селі на постої. Правда, водевіль дещо розтягнений і з зайвими павзами, що іноді гальмують розвиток дії. Надалі авторові треба б уважніше скорегувати твір і усунути з нього деякі „вільні“ дотепи. Від цього водевіль тільки вирає.

Акторські сили були розставлені вдало, але не відчувалося рівноваги під оглядом мистецької кваліфікації. З ансамблю виділялися: п-н Лялько, в ролі джурж Зацепи, та п-ні Люба Бохан, в ролі панночки Ганнусі. Коли б п-ві Ляльці вдалося уникнути гротесковості і зайвих рухів, що

не відповідають змістові образу Зацепи, а п-ні Бохан—міські прикмети в образі покоївки, то обое виконавці більше б наблизились до реалістичного показу. П. Саведчук в образі сотника Вирового накреслив лише схему образу. П-ні Мандзенко в ролі дідички бракувало більшої теплоти. Покоївка Катруся—п. Михайлина, сторож Трохим—п. Гуменний та його жінка Палажка—п. Фенко не вийшли з рамок звичайного таборового аматорства. Вдалі пісні, за винятком дуету Палажки і кінотчика, та музичне оформлення п. Антоновича, оркестра під керівництвом п. Яроша, хор під керівництвом Майківського і танки в обробці п. Алмазової підсилюють й оживили виставу. Цілком гармонізувала із змістом твору декорація п. Клехнівського та Васильєва. Л. Л.

КОНЦЕРТ СКРИПАЛЯ

Скрипку В. Цісика знає українська і чужинецька громадськість м. Байройта вже більше року.

27-го липня цього року в таборній залі відбувся концерт скрипаля за поширеною програмою. Перший відділ становили твори Й. Брамса, другий—коротші речі різних композиторів, рондо Моцарта - Крайслера; вальс Шопена-Губерта, „Українська рапсодія“—Лисенка, „Перпетум мобіле“—Хо-

вачека і інші речі. Гучні оплески присутніх були винагородою і визнанням майстерності гри скрипаля.

Особливе враження справила на публіку легка музика—циганські мелодії Серафате, в яких скрипаль виявив артистичну віртуозність. Заслугує на увагу акомпаньйор на фортепіані А. Мірошник. Свою здібність він виявив, виконуючи рондо Мендельсона.

В. О.

ПІДРУЧНИК З НЕОРГАНІЧНОЇ ХЕМІЇ

Підручник з неорганічної хемії професора Високої Школи Шинкарчука готує до друку видавництво „Українські Вісті“. Підручник призначений для старших класів реальних гімназій та високих шкіл.

Проф. М. Сидор—„Підручник англійської мови“ (легкою методою).

Повний курс з граматики, Мюнхен - Карлсфельд, 1946р. За дозволом УНРРА, Т. 125, 169 сторінок—8-рм.

Набувати можна в кооперативі „Кос“, Мюнхен, Розенгаймштрассе, 46а.

Учебний матеріал книжки обіймає 38 лекцій тексту, із словничком у кожній лекції і вимовою, та граматику з т. зв. неправильними словами.

Книжка призначена так для шкіл, як і для самонавчання.

НОВІ ВИДАННЯ

— У Мюнхені вийшла друком „Історія України“ Креп'якевича. Ціна одного примірника—6 РМ. У В-ві „Нашим Дітям“ вийшла чудово ілюстрована мистцем О. Судоморою книжечка „Діти. одгадайте“.

— В-во „Брама Софії“ видало рясно ілюстрований збірник Петра Павловича „Слідами Михайла Коцюбинського“.

— Вийшла друком новела Юрія Липи „Рубан“. Випуск цієї новели присвячений річниці героїчної смерті Юрія Липи.

Найближчого часу наші важкоатлети мають зустрітися з ліпшими німецькими атлетами м. Ульм та його округи. Крім цього, передбачається цікава зустріч з атлетами Штуттгарту.

Все це разом з водними змаганнями та спортивним святом 25.8. має посилити діяльність спортсменів нашого табору.

ВИГРАШ С. К. „УКРАЇНИ“

В неділю 11 серпня відбувся футбольний матч поміж дружинами Гетінгену і С. К. „Україна“. Напористість нападу з його і пробоевістю і беззастаними „гарматними“ стрілами, принесла „Україні“ заслужену перемогу з рахунком 0 : 7.

ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

○ АВГСБУРГ. Головний директор УНРРА Ля Гвардія відвідав український табір Зомме-казерне та має розмову з представниками українського громадянства.

○ ВЕЦЛЯР. З ініціативи Української Вільної Академії Наук у Вецлярі відремонтовано занедбаний протягом останніх років пам'ятник на могилі 500 українців-військовополонених, учасників першої світової війни.

○ АВГСБУРГ. Під керівництвом президента УВАН проф. Дорошенка закінчилася перша конференція історичної групи УВАН, на якій було розв'язано ряд важливих питань з історії України.

○ МОСКВА. (Рад'о). Міністерство сільсько-госп. продукції СРСР повідомило, що цьогорічний збір збіжжя в СРСР—за винятком України—вищий від пересічного.

○ ПАЛЕСТИНА. У Палестині створено велику українську колонію, мешканці якої належать до „Союзу українців у Британії“ та мають організаційні зв'язки з українцями в Сирії та Єгипті.

○ ЕДІНБУРГ (Англія). Тут відбувся з'їзд членів „Союзу українців у Британії“, присвячений пам'яті українців, що загинули в другій світовій війні, та деяким організаційним питанням.

○ УЛЬМ. У в-ві „Прометей“ друкується книга поезій Івана Багряного „Золотий бумеранг“. В ній зібрано частину літературного доробку за 20 років. Книга має вийти в серпні—в 20-тиріччя літературної діяльності Івана Багряного.

○ РЕГЕНСБУРГ. Заходами ЛУПВ у Регенсбурзі провадиться збирання коштів на побудову пам'ятника д-ру Степанові Шухевичу—проф. тасмного Українського Університету у Львові та визначному оборонці на українських політичних процесах за часів Польщі.

РОЗШУКИ

— Сикуту Марійку, народж. 4. 7. 1924 р., Кам'янка Струмилова, а також рідних та знайомих—Возняк Михайло, син Матія, із Станіславова. Теперішня адреса: Н. Ульм, Райнгардт-Казерне, блок „Б“, 67, „Українські Вісті“.

— Дружину Катерину Бондаренкову з малим сином, Загоруйка М. останнім часом перебували коло Санккольтеу, село Обергафендорф, Австрія—Степан Бондаренко, Н. Ульм, Райнгардт-Казерне, „Українські Вісті“.

— Дружину Беляєву Євдокію з дітьми Петром та Олексієм і Голвина Павла розшукує Беляєв Федір, Шлезгайм, Тім 631.

— Дочку Ніну, нар. 1945 р., брата Гарбуза Гната, однолітці Бондаренка Давида, Сафоновна Івана—Гарбуз Яків, Геттінген, Ворт Казерне.

— Короля Сашка, Корнієнка Ілька, Корнієнка Панаса, Горбаня Костя, Коляду Федора, Кочубя Сергія, Шелеченка Микиту—Дмитренко Степан, Геттінген, Ворт Казерне.

— Костянтина і Юрія Максимовічів, синів парона Гнільца, Підгайці—Олександра Паславська, Геттінген, Гайсманландштрсе, 22, Ворт Казерне.

— Страшного Прокопа, Ганзу Михайла—Ганза Іван, Геттінген, Ворт Казерне.

— Брата, Сеня Антона, 41 рік, племінника, Сеня Володимира, 17 років—Сень Яків, Геттінген, Ворт Казерне.

— Погорільця Дениса, Погорільця Василя, Погорільця Олександра, Погорільця Марту, Погорільця Настю і Погорільця Наталку, Полтавця Михайла, Федоренка Терентія, Салабая Олександра, Салабая Катерину, Салабая Віру, Полтавця Володимира, Шатравку Микофору, Горіславця Івана, Колодія Павла, Бокенка Марію, Прокопця Темофія, Петельку Петра—Павло Березняк, Геттінген, Ворт Казерне.

— Дикого Пимона, нар. 1901 р., Дикого Грицька, нар. 1918 р., Демченка Василя, нар. 1904 р. та Жижку Нестора, нар. 1890 р., Тацького Петра, нар. 1919, р.—Лука Дикий, Геттінген, Ворт Казерне, 22.

— Ковальського Миколу з Борислава—Ковальський Степан і Анна, Мемінген, Бессерштр., 18.

— Дочку Лисенко Ольгу—Лисенко Ігор, Бамберг, Сольокштр. 6, укр. табір.

— Чепака Деміда, 67 років Чепака Теодора, 59 років, Перелер'я Катю, 25 років, Махна Івана, 50 років—Сима Чепкева, Н. Ульм, блок Д. Рейнгардтказерне.

— Батька і брата—Тищенко Василя, 46 р., Тищенко Івана, 17 р. р., знайомих: Воробей Ігната, Воробей Якова і Манжоса Григорія—Тищенко Дуня, Геттінген, Ворт Казерне.

— Чорнобая Кирила, Чорнобая Петра, Талан Івана—Чигрия Костя, Геттінген, Ворт Казерне.

— Ярослав та Юліана Пацків із Стрия—Угера Нестір, Нідерланген, Крайс Ванген/Альгау Вюртемберг.

— Своїх рідних та знайомих—Микита Роман, Ульм, Бельке казерне, УНРРА, Тем 149.

— Своїх рідних та знайомих—Білик Петро, Ульм, Бельке казерне, УНРРА, 149.

— Сипченка Михайла, Горбаня Костя, 60 р., Горбаня Миколу, 25 р., Корнієнка Панаса, 65 р., Корнієнка Хірю, 30 р., Короля Івана, 25 р., Корнієнка Ілля, 45 р., Горбаня Домаху, 55 р.—Горбань Федір, Геттінген, Ворт Казерне.

— Лячук Микола, Новий Ульм Райнгардт-Казерне розшукує сина Лячука Юрка, нар. 1926 р., працював в Донауверті, як електромеханік.

— Ярослава Павлуся, нар. 1906 р., останнім часом перебував на Горішньому Шлезку (Польща); Бориса Павлуся, нар. 1912 р., останнім часом перебував коло югославського кордону; Юрка Павлуся, нар. 1914 р. останнім часом перебував коло Грацу (Австрія)—В. Васильченко, (136), Н. Ульм, Райнгардт-Казерне.

— Сина Драбика Володимира, нар. 15. 4. 1925 р., останнім часом перебував в Бізюм, коло Гамбурга—Драбик Дмитро, (136), Н. Ульм, Райнгардт-Казерне.

Від редакції

Усіх авторів, що надсилають до нас свої матеріали, просимо, крім псевдоніма, подавати до відома редакції своє прізвище та адресу.

Матер'яли новинні бути надруковані на машині через два інтервали, або виразно написані атраментом і тільки на одному боці паперу. Загальний розмір статей—не більше як 4-5 тисяч друкованих знаків.

Редакція застерігає за собою право скорочувати та виправляти матеріали. Рукописи не повертає.

Редакція „У. В.“

ОГОЛОШЕННЯ

У найближчому часі виходить друком повість В. Гайдарівського. „Ще одно кохання“.

Ціна—10 РМ.

З гуртовими замовленнями звертатись: Авгсбург, Зомме-казерне, експедиція „Наше життя“.

Книжку можна буде купити в українських книгарнях, кіосках і в коль-портєрі.

Видає Спілка Українських Письменників та Журналістів в Ульмі.

РЕДАГУЄ КОЛІГІЯ

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ „Ukrainski Wisti“.

Neu Ulm, Reinhardt Kaserne.

Permitted by authority of Military Government.

U 43. R. Abt. Neu Ulm